

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrise nu se returnează.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele:

BIBLIOTECA de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachl.,
Nuss. Augenthaler & Emmerich Losner, Heinrich Schalek, A. Oppelk Nachf. Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körs).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colônă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifar și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

GAZETA iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.

N-rii de Duminecă 3 fr. pe an.

Pentru România și strălăutate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.

N-rii de Duminecă 3 franci.

Se prenumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.

Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 corone. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 13.

Brașov, Joi 17 (30) Ianuarie.

1902.

Biserica maghiară cuceritoare?

Se dice, că ședințele congresului catolicilor unguri sunt urmărite de către publicul interconfesional din Budapesta cu mai mare interes chiar, decât ședințele camerei deputaților.

Acésta este a se datori de sigur numai curentelor, de care sunt conduse grupurile minorității. De o parte intransigența grupului condus de Ferdinand Zichy, la care s'a alăturat și grupul episcopului ardelean Mailath, de altă parte elanul ce și-l iau mireni, ca Ugron și alții, în a desfășura stégul ideii de stat maghiar și la organizarea autonomiei bisericii catolice.

Acțiunea diplomatică, ce a fost întreprins'o Gabriel Ugron în unire cu faimosul Rimler la Paris, în contra triplei alianțe, cu tot eșecul și blamul suferit prin destăinuirile făcute în presă, n'a detras nimic acestui deputat și diplomat sēcuesc, ci a contribuit numai a mări popularitatea lui la șovinisti. Dēcă mai adaugem, că Ugron e pe de-asupra un escelent orator, care exercită multă atracțiune, ne putem închipui, că ședința congresului catolic dela 26 I. c., în care el a vorbit în desbaterea generală a proiectului comisiunii de 27, va fi fost una din cele mai cercetate.

În discursul ținut în acea zi, a fost atinsă de Ugron și cestiunea, ce ne interesează și ne frământă și pe noi Români din punct de vedere național-bisericesc, și pe care a pus'o așa: — Noi, Maghiarii am invitat pe Români uniți din Ardél la acest congres, dér ei nu s'au prezentat — ce trebuie să facem decî noi, ca congres, ca să-i atragem și să-i facem să intre și ei în comuniunea bisericescă a catolicilor maghiari?

Ca unul din cele mai puternice

argumente ale sale în contra proiectului de statut al comisiunii de 27, care „se mișcă în margini prea înguste” și abia condece o umbră de autonomie, Ugron a adus înainte așa-dér tendița de-a trage și pe Români uniți în sfera autonomiei bisericii maghiare.

El a prezentat lucrul așa, ca și când participarea sêu neparticiparea Românilor uniți la congresul din Budapesta ar fi numai o cestiune de liberalitate a Maghiarilor; a afirmat, că, dēcă autonomia catolicilor unguri se va organiza pe base mai largi, cei din metropolia Blașului se vor simți fericiți de a face cauză comună cu ei, spre mai marea gloriă a ideii de stat maghiar.

În închipuirea, că limba și cultura maghiară a devenit iresistibilă, Ugron stătuesc congresul să fi mai generos la stabilirea drepturilor de autonomie, ca astfel să pótă exercita putere de atracțiune „față cu cei ce vorbesc în limbă străină, cugetă în limbă streină și a căror intelect și inimă sunt covărșite de accentele stranie ale limbei străine”.

Etă în câte-va cuvinte desfășurat întreg planul de contopire, cel țes acum de peste trei-șeci de ani adversarii bisericii române naționale. Ugron vrea să dea cu o mână având de scop a captiva și a corumpe, pe când cu cealaltă mână vrea să ia tot ce pótă fi omului mai scump. De-oparte se arată generos de altă parte compătinesce și desprețuesc.

Și totul numai pentru chimera unității naționale în biserică, ca să-o pună alături cu unitatea națională în stat. Îi ard călcăiele după un „mate succes poltic” și pe terenul organismului unitar al bisericii catolice în Ungaria.

A trecut însă cu vederea Ugron,

că nu libertățile și măsura lor mai mare ori mai mică pot decide vre odată în cestiunea, despre care vorbim. Metropolia Blașului formeză și trebuie să formeze, acum și în veci, un organism deosebit și independent de acela al bisericii catolice unguresci, tocmai pentru-că este biserică română, și pentru-că întréga ei obște vorbește, cugetă și se rógă în limba română.

In dieta ungară s'a început erî, în 28 Ianuarie, desbaterea budgetului pe 1902. — *Kossuth* Ferencz în numele partidului sêu își exprimă neîncrederea față cu guvernul. Budgetul a crescut cu 29 milioane. Situația țării e din an în an mai grea și cheltuielile s'au dublat în cei din urmă 10 ani. Suntem slavii Austriei — dice *Kossuth* — și din cauza comunității n'avem industrie. Cere o Ungarie independentă, armată de sine stătătoare, teritor vama separat. Declară, că nu va vota budgetul. — *Buzath* Ferencz dice, că liberalismul este cauza la toate miseriile țării. Declară în numele partidului sêu, că nu primesc budgetul.

Glas slovăcesc în dietă. Ședința de alaltăeri a dietei s'a ocupat cu afaceri mărunte. Merită însă să relevăm cazul de imunitate a deputatului slovac *Valasek* Tribunalul din Pojun a cerut estradarea d-lui *Valasek* pe motiv, că ar fi agitat în contra Maghiarilor într'un discurs în care ar fi dis: „Maghiarii se mergic în Asia, se nu mai infecteze pe copiii noștri cu limba lor cocișescă.” În apărarea lui *Valasek* s'a ridicat colegul sêu deputat naționalist slovac *Rujiak*. Foile unguresci aduc din discursul lui *Rujiak* numai câte-va rânduri, dér îl laudă, că a vorbit liniștit, calm, fără a provoca șgomot și antipatie, ér ceea-ce a dis, are serioșitate. După aceste foi *Rujiak* a dis, că dēcă *Valasek* ar fi pronunțat cuvintele, ce i-se impută, el ar merita să fi estradat. El însă n'a comis de-

licțul din cestiune și o astfel de declarație se opune conceptelor lui *Valasek*, care dimpotrivă a accentuat în discursul sêu cu totul altceva. A dis anume, că precum o mie de ani Slovacul a trăit în armonie cu Maghiarul, și pe viitor trebuie să fie așa, și el (*Valasek*) dorește a lucra în direcția acésta. În contra lui *Valasek* s'a dat o petiție și Curia tocmai pentru acușatiunea acésta a ordonat cercetare, în cursul căreia se va lămuri, dēcă *Valasek* a comis ori nu crima ce i-se impută. El de prisos așa-dér ca în aceeași afacere *Valasek* să fie infestat și cu altă cercetare. Propune dér, ca dreptul de imunitate al lui *Valasek* să nu fie suspendat.

Rujiak a vorbit însă la urechi surde, căci camera a primit propunerea comisiunii de a-se suspenda imunitatea lui *Valasek*.

Congresul pentru autonomia catolică. În ședința de Lunî, congresul a început desbaterea pe paragrafi. Congresul a primit, cu neînsemnate modificări stilare, primii 8 paragrafi. Au vorbit, între alții, arhiepiscopul *Samassa* și episcopii *Szmrecsanyi P.* și *Gustav Mailath*. Ugron încă a propus modificări. Intre altele, că statutul din desbatere nu atinge autonomia bisericii catolice din Ardeal, excepțiune fac afacerile pe cari și status-ul ardelean le recunoșce de comune. Modificarea s'a primit (§ 7) cu adausul propus de contele *Zichy* în sensul căruia se recere și aprobarea autonomiei regnicolare.

Ambasadorul Enlenburg despre tripla alianță. Alaltă-erî a fost ziua onomastică a împăratului *Wilhelm*. Din incidentul acesta colonia germană din Viena a aranjat un banchet. În fruntea mesei ocupa loc prințul *Eulenburg*, ambasadorul Germaniei în Viena, care în toastul sêu dișe următoarele despre tripla alianță:

„Legătura, ce unesco pe nobilul domnitor al Austro-Ungariei cu împăratul

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Grigorescu.

(Fine).

La 1861 s'fârșî mănăstirea *Agapia*. Și cu economiile, ce depuse la *Spiridonia* din Iași, plecă singur la *Galați*, — călugărul se duse ér la *S-tul Munte* — luă vaporul spre Viena. Parisul îl atrăgea, și el, de astă-dată, îl studiase bine după un „guide” dela actualul *Metropolit-Primat*, pe-atunci arhidiaconul *Metropolitului Miclescu*.

La Paris se duse de-a dreptul la atelierul lui *Cornu*. Oțele libere le petrecea în muzee. După câte-va luni uită *Luxemburgul* și se extasiă de capo-d'operele marilor maestri din *Louvre*. Dîua lucra în atelierul *Cornu*, s'era în atelierile de noapte. Somn puțin, odihnă de loc. Idealul după care gonia, ca o fatalitate care-l prigonia.

Incurând la școala de *Bele-Arte* se ținî un concurs între studenți, fără deosebire de naționalitate. *Recompensa*, o sumă de bani. Prima lucrare era o schiță de admisibilitate. *Grigorescu* fu primit printre cei deșce, cari după 8 zile trebuia să între în loji. Și acum ride cu poftă de

condițiunile concursului: o luptă antică sub nisce arbori bătrâni, o apă și în fund munți. Nimic nu lipsea din tot cuprinsul artei. Tենэрul, care și în mănăstiri lucruse după modele — *Tzoni* îi pozase pentru un sfânt — nu pricepea cum ar fi pictat copaci din fantazie. Se duse în parcul secular dela *Fontainebleau* să studieze în cele 8 zile. Când vedu natura în totă măreția și splendoarea ei, când începî să studieze desenul, structura, înrămurirea, umbrile și luminile unui stejar, înțelese, că marele învățător în artă este ea, natura, mai presus de toate sistemele, de toate școlele și de toate geniile. Și o admiră, și lucră fără să ție socotela dîlelor. Când își aduse aminte de concurs, trecuse o săptămână peste cele 8 zile. Patru luni nu se mișcă din întunecimile și luminișurile dela *Fontainebleau*.

La al treilea an se instală în satul *Barbizon*, cuibul celebru al celor mai geniali peisagiști francesi: *Rousseau*, *Troyon*, *Diaz*, *Millet*, *Corrot*.

Mihalache Kogălniceanu se ținuse de cuvânt. I-se trimetea bursa din Iași. Dér după trei ani nu mai putu răbda străinătatea. Arta găsise o rivală: Patria. Prins de nostalgie, în 1864 se întorse în Ro-

mânia. Două luni le trecu la *Căldărușani*. Am un studiu cu data de 64. O chilie. Pe două paturi cu cergi vârgate stau de vorbă, față n față, călugării. În fund o ferestră dechisă. Lumina năvălesce. Perspectiva, ce se deschide prin acel drept unghiu de câte-va centimetre, este infinită.

După trei luni se reîntorse în Paris. La 1869 fu rechemat în țără. Se prezentă ministerului de instrucțiune publică. Ceru o catedră la școala de *Belle-Arte*. De astă-dată avea titlurile, — era un artist în totă puterea cuvântului, — dér de astă-dată... locurile erau ocupate. Ecă motivul serios pentru care școala noastră națională n'a avut un astfel de profesor.

Primul lui succes fu „o flóre între flori”. O tînără fată, cu capul rezimat de un zid, privește înaintea ei: ramuri, flori, verdéță, și lumina se cerne ca o fină pulbere de aur. *Menelas Ghermani* n'a tocmit și a plecat fericit — „cu cea mai frumoșă fată, pe care o veduse în viață”. La 1870 produse acel cap-d'operă, cunoscut și celor cari au vedut'o și celor cari n'au vedut'o: „*Țiganca*” — lui — *Ion-Ghika*. Nu are dată, dér creș, după manieră, că și „*Țiganca*” de-o finețe estrordinară, cu o privire galeșă, melancolică,

pe care am vedut'o astă-vară la d-l *Carp*, e tot cam dela acea epocă.

Rēsboiul franco-german îl sgudui puternic, Franca era învinsă. Se retrase măhnit la *Rucăr*. Acolo lucră doi ani. La 1873 plecă în Italia, din Italia în Franca. Se stabili în Paris. Își făcu un atelier. Cei mai talentați pictori francesi vedură în el o mare reputațiune, care începea a-și lua avânt. Rēsboiul cu Turcia se declară, și *Ion Brătianu* îl chiamă în țără prin generalul *Davila*. Lasă tot în urma sa și veni să-și espue viața și să-și dea tot talentul lui Patriei. Și acest om, care nici-odată nu studiase genul militar, urmări cu dragoste, cu milă, cu emoțiune și entusiasm, pe soldații noștri, fi vedu în cele mai crâncene lupte și le fixă de vecie suferințele, jertfele și eroismul.

După rēsboiul se retrase la *Câmpina* și își continuă opera lui colosală. Astăzi lucră ca și acum două-șeci de ani: în cele mai prospete opere aceeași vibrațiune, aceeași căldură, aceeași lumină, aceeași dorință...

E cea mai curată glorie a României.

(„Epoca”).

Barbu Delavrancea.

german și interesele germane, este atât de tare, încât aprôpe o putem numi *indisolubilă*. Alianța, care a prins rădăcină atât de adânci în sentimentele noastre, este o clădire așa de puternică, stă pe base atât de solide și e o construcție atât de fină, încât contrastază tuturor intemperțiilor. Cei-ce nu vîd bucuroși alianța aceasta, n'au s'o descompună. Noi însă, cari din inimă ținem la ea, nu vrem să fim micî de credință și nici să nu fim, decă odată rađa sôrelui va fi acoperită de plôie și cătă. Alianța a devenit pentru noi casa păcii, patrie iubită, asupra căreia vegheză amicitia celor doi nobili monarhi.

România și Rusia. Sub acest titlu diarul „Egyetértés” publică o corespondență originală din Odessa, în care se spune, că Rusia desvoltă o mare activitate întru întărirea porturilor sale militare. Nu numai porturile din Ismail și Burgas, au fost renovate, dăr și în portul Varna s'au aglomerat cantități mari de munițiuni de răsboi. Mai deunăci — dîce corespondentul diarului unguresc — comandantul corpului de armată din Iași a arestat 12 ofițeri din statul major rusesc, veniți în România să spioneze. Ofițerii au fost puși în libertate în tótă liniștea, la ordinul ministrului de răsboi, D. Sturdza. Afară de acésta, Rusia concentrează mereu trupe la Prut, așa că la sfîrșitul lui Ian. numărul total al trupelor concentrate la frontiera României va fi complectat la cifra de 240.000 soldați. Dela anul nou încôce s'au întărit cu mare grabă tôte fortărețele rusesci dela gurile Dunării, ér flota Dunăreană a fost sporită cu 4 vapore de răsboi. Tendința pronunțată a Rusiei este, ca să ocupe la cas de nevoie Dunărea de jos cu scop de a paralisa mișcarea liberă a României, ținînd în același timp în șah și pe cele-lalte state balcanice. Corespondentul din Odessa asigură, că aceste tendințe ale Rusiei sunt cunoscute tuturor soldaților și supușilor ruși.

Din Bucovina.

D-l baron George Vasilco publică într'un diar local din Cernăuți sub iscălitura „G. W.” un articol asupra situațiunei actuale politice a Românilor bucovineni, în care între altele dîce:

„Românii încheiaseră cu guvernul un pact. Conduși de cele mai bune intenții, în interesul păcii în țără, firm credînd, că așa un compromis va fi ținut de guvern și va aduce poporului român multe favoruri, majoritatea clubului dietal român a consimțit la pact. Dr. de Flondor și Dr. Popovici, pîtrunși de convingerea, că pactul nici-odată nu va fi ținut de guvern, ci mai curînd este numai o cursă, au părăsit clubul și au creat partidul poporal național. De atunci Românii s'au divizat în două tabere: *pactiști* și *antipactiști*.

„Nu programe de partid diferite despărțiră pe cei, cari își steteau din acest moment ca adversari față în față. Ambele partide aveau aceeași țintă comună: desvoltarea poporului român pe terenul național și cultural; spre ajungerea acestui ideal aleseră ei numai căi diferite. Pe când unii, firm contînd la fidelitatea guvernului, au încetat cu lupta vehementă de pînă atunci pentru bunul național, ceilalți priviau pactul numai ca o mrejă, unde se prinseră foștii soți din club, și îl combăteau cu tótă forța. Acesta a fost situația de atunci. Privitorii nepărtinitori erau plini de curiozitate care din ambele partide va avé la urmă drept, pactiștii s'eu antipactiștii. Fără să întrăm în discușiunea acestei cestiuni, constatăm numai faptul, că *guvernul nu și-a împlinit promisiunile date*, că mai ales pe terenul inspecției scolare a rēmas starea ca și înainte de pact.

„Intre politicianii români astăzi nu se va mai găsi nimenia, care ar mai puté recunôce pactul, odinoriă atare de combătut și apărat, ca fiind în vigôre. El este

desființat, fiind-că nu a fost ținut de guvern. Fie-i țărăna ușoră.

„Românii au astăzi mână liberă...”

„Deșteptarea” din Cernăuți relevînd importanța politică a declarațiunilor baronului Vasilco, accentuează și din parte-i, că în calea libertății de acțiune nu mai stă acum „pactul” devenit cadavru și se cunôce deja, că „spiritul națiunei în timpul din urmă s'a lătit și s'a aprofundat în mod vederat, și lupta cea aspră în contra baronului Bourguignon de aceea s'a întrerupt ceva, pentru-că vedem o rađa de speranță pe firmamentul întunecat, care ne face a nu pierde credința totuși în o tratare mai justă a cestiunei românesci din Bucovina...”

Centenarul lui I. Eliade Rădulescu.

(Solemnitatea dela „Academia Română”)

Academia Română a sêrbătorit Duminecă la orele 2 d. a. printr'o ședință solemnă centenarul născerei lui *Ión Eliade Rădulescu*, primul ei președinte. Un mare număr de membrii au asistat la acésta ședință. Tribunele erau înțesate de public, ér incinta era ocupată de membrii și de persône mai dinstinse.

Ședința fu deschisă de d-l P. S. Aurelian, președintele Academiei. Îndată după acésta d-l Iacob Negruzzi profită de ocasiune pentru a dărui Academiei, în manuscris original, doue scrisori de ale lui Eliade adresate lui Costache Negruzzi. Academia primesce cu plăcere și în aplause interesanta donațiune.

După acésta s'a dat cuvîntul d-lui B. P. Hasdeu, care schițază activitate politică și mai ales literară a lui Ión Eliade Rădulescu. Êtă după „Cronica” resumatul numitului discurs al d-lui Hasdeu:

În precedenta ședință a Academiei, dîce conferințiarul, am propus, ca să sêrbăm aici centenarul lui Eliade Rădulescu, părintele literaturii românesce și părintele nostru intelectual. Propunerea a fost bine primită și mai mulți din colegii mei au indicat pe d-l Maiorescu ca să vorbescă despre Eliade. L'au indicat pe d. Maiorescu dăr d-sa a refuzat. D-l Maiorescu n'avea dreptul să refuze a vorbi despre Eliade, căci, după cum spune un d-l Petre Popescu, într'o lucrare intitulată „Teoria Probei”, d-l Maiorescu de 30 de ani conduce spiritul intelectual al nêmului românesc, decî e urmașul direct la lui Eliade.

Am primit să vorbesc eu și vorbesc pentru a treia oră despre Eliade. Întai am vorbit la 1873. Eram tîner atunci și voiă fi tîner orî de câte-orî voi avé ocașiă s'emi apăr nêmul de străini. (Aplause).

În a doua a mea vorbire despre Eliade am spus aprôpe tot ce se putea spune despre acel apostol al românismului. (D. Hasdeu citește unele pasagii dintr'un articol al sêu de mult publicat). Pot să adaug numai, că el a fost noi, și noi am fost el.

Eliade a fost urmașul lui Tudor Vladimirescu, deși era mai bêtân de ani de cât el. La 1821 pierde Tudor Vladimirescu, rēpus de uneltele fanariotului muscălit Ipsilante.

Eliade își începe activitatea sa la 1822. Atunci a publicat o gramatică română din care am și eu un exemplar prețios făcut de Eliade. Acea gramatică nu era numai o carte didactică, era o evanghelie a românismului.

Eliade a avut ca învățator pe Gheorghe Lazăr și drept mulțămire a vorbit cu căldură de Ardeleni, pe cari îi numia frați porniți de la aceeași mămă: Italia

Dăr în afară de Lazăr, Eliade a avut de susținători pe frații Golești și Văcărești și pe Costache Bălăceanu. Despre aceștia a vorbit în tot-de-auna cu dragoste și entusiasim.

Mai ales Goleștii și Văcărescii l'au inspirat pe Eliade, pregătindu-l la lupta pentru regenerarea nêmului.

La 1856 Goleștii se fac liberali, ér Văcăreștii conservatori. Pînă la 1856 nu s'a făcut în țera românescă acésta deosebire politică. Toți erau naționaliști. În afară de aceia, cari trăiau din intrigile de la curtea domnăscă, toți boerii de baștină iubiau nêmul, țineau la limba românescă și lucrau cu zor pentru liberarea poporului de străini.

Într'o epistolă din gramatica română, Eliade bine-cuvîntăză tinerimea boerăscă,

tinerime care lupta pentru poporul românesc. (D-l Hasdeu citește acea epistolă). Tot în acea gramatică Eliade a mai publicat o epistolă prin care se rôgă A-tot-pu-ternicului, ca să ajute mărirea neamului.

Dela primul pas Eliade și-a manifestat misiunea dualității sale: literară și politică.

El a fost sufletul legiunei dela 48, care a muncit în curs de 25 de ani pentru ridicarea nêmului românesc. Munca acelei legiuni n'a putut fi distrusă de Schopenhauerieni. Pentru a da multimei o hrană intelectuală, Eliade începe la 1828 publicarea „Cuiurului de ambe sexe”, ér la 1836, împreună cu Cămpinenu face prima scenă românescă. Tot atunci demască planurile Rusiei și combate „Regulamentul organic”. Atunci Rusia a încercat să facă în Principatele Române ceea-ce face azi Anglia în Transvaal și ceea ce vor să facă azi Evreii în România, cerînd introducerea capitalurilor străine.

La 1848 scrie acea teribilă satiră intitulată „Măceșul și florile”, cu care reușese să deștepte spiritul românesc contra Muscalilor.

Tot atunci scrie și satira contra lui Duhamel, satiră, ce avea ca refren la tôte strofele cuvintele: Di ha! Di ha măi!

Eliade, în prosa și în versurile sale a fost energic. Nenorocitul Eminescu l'a slăvit în poesia lui intitulată „La Eliade”.

A murit și Ureche și n'a vorbit nimeni despre el, numai eu m'am făcut cioclu (Risete). Da, m'am făcut cioclu, dăr nu ca să îmormîntez, ci ca să desmormîntez gloriile naționale, (Aplause prelungite). Ați, vorbind despre Eliade și fiind o di mare, fac ca și vechiul meu amic Dimitrie Sturdza, care la tôte ocașiile mari dăruiesc câte ceva Academiei — și dăruiesc Academiei acésta cupă de argint. Cu acésta cupă a închinat de multe ori Tadeu Hasdeu, ér eu am închinat o singură dată, la botezul ficei mele Iulia.

Fac acest dar și încheiu spunînd: *Trăescă România! Piară dușmanii!* Și când dîce România, înțeleg și pe Regele Carol, căci Românii sunt țari prin Rege și Regele e tare prin Români! (Aplause).

*

D-l Hasdeu a fost călduros felicitat de colegii și de unii asistenți pentru înmôsa d-sale cuvîntare. D. I. I. Rădulescu și familia sa, au mulțumit d-lui Hasdeu pentru cele spuse despre Eliade.

La orele 2 și 40 m., d. Aurelian anunță, că ședința e ridicată.

Ugron despre Românii uniți.

Într'un entrefilet am relevat în numărul de eri al „G. Tr.” o enunțațiune a lui Ugron Gabor, făcută în congresul catolic relativ la absența Românilor uniți din acel congres.

Ați suntem în poziție a da întreg textul acestei enunțațiuni.

Ugron e de părere, că biserica română greco-catolică din provincia metropolitană de Blașiū ar trebui să obțină prin autonomie drepturi și libertăți prețioase ca astfel acumulându-și isvôre de forțe intelectuale și morale, sê-și potă mai ușor rezolvî problemele bisericesci și culturale.

Se înțelege, că Ugron speră, că prin acordarea acestor drepturi și libertăți Românilor, cari ați „cugetă în limbă străină” și „al căror intelect și inimă sunt covârșite de intonația falsă a limbei *streine*” vor puté fi căștigați pentru politica ideii de stat maghiar.

Êtă, ce a dîs Ugron în ședința dela 26 Ianuarie:

„Autonomia trebuie să servescă un scop al statului, scopurile bisericei catolice.

„Tendințele statului și ale bisericei catolice, decă avem o noțiune corectă despre ele, nu se deosebesc unele de altele.

„În acésta națiune divizatâ prin atâtea naționalități, ar fi un mare succes politic, decă biserica catolică ar fi dotată în tótă Ungaria cu un organism unitar.

„Succesul ar fi al nostru, al catolicilor, al consolidării unității țării și al consolidării naționale, căci tôte acele elemente, cari ocupă loc în sinul bisericei maghiare, tocmai prin alcătuirea corectă a organismului autonom, s'ar apropia forțe mult de legile țării, de priceperea condițiunilor de existență și a problemelor politice ale țării.

„Decă greco-catolicii din Ardeal, pe

cari i-am invitat la acest congres, dăr nu s'au prezentat, ar fi de față și ar vedé, că nu numai în cultivarea sciințelor, în contopirea sîngelui nostru în cursul istoriei, în urmărirea țintei viitorului nostru, în rezolvarea problemelor noastre; nu numai în organizația constituțională a patriei, dăr și în organizația bisericei catolice există un teren comun de activitate, pe care aflându-ne împreună, ne-am puté ajuta și sprijini, ne-am puté înțelege unii pe alții și înțelegîndu-ne, ne-am puté servi reciproc, ne-am puté susținé: de acest serviciu, de acest ajutor și sprijin, de acest sentiment de frățietate, cine ar profita mai mult? Nu numai învêțătura lui Christos, ci și patria și *ideia de stat maghiar*.

„Nu primesc acest proiect, fiind-că, date fiind marginile înguste, în cari se mișcă, escluse chiar și speranța, că membrii bisericei greco-catolice, cari aparțin ați metropoliei de Blașiū, și cari nu sunt de față, ar dori să ia parte la viața noastră autonomică.

„Cu totul alte prospecte am avé noi, decă acésta organizație autonomică ar fi astfel alcătuită, încât să conțină mult mai mult, decăt drepturile restrînse de cari se bucură ei, și ar vedé, că unindu-se cucatolicii de ritul latin, prin autonomie ar căștiga drepturi, libertăți prețioase, s'ar întări, și ar ajunge la acumularea unor isvôre de forțe intelectuale și morale, cu ajutorul cărorora ei și-ar puté rezolvî mai ușor propriile lor probleme bisericesci și culturale; atunci ar fi speranță, că se vor atașa și ei de noi.

„Dăr cine ar puté crede, că se vor atașa la o biserică catolică maghiară subjugată, care renunță la drepturile sale, pe cari le-ar puté cere pe basa legii și se mulțumesc cu câte-va fărîmături date din milă?

„La așa ceva nimeni sê nu se aștepte!

„Dôr și noi, catolicii ardeleni, așa suntem trimiși aici și așa stăm aici, că nu vrem să fim părtași ai unei autonomii, care ne-ar asigura mai puține drepturi, decăt câte avem deja în Ardeal (Aplause în drépta.)

„Noi, cari vorbim unguresce, cugetăm unguresce, suntem aici și ne sfătuiam cu D-vôstre, noi cari vedem, că acest proiect ridică părere despărțitor între catolici și catolici, Maghiari și Maghiari: cum am puté crede, că noi vom esercita putere atractivă față cu aceia, cari vorbesc în limbă străină, cugetă în limbă străină și al căror intelect și inimă sunt covârșite de accentele false ale limbei streine?”, (Aplause în drépta.)

Din străinătate.

Principe de Galles în Berlin.

Dilele acestea principele de Galles, moștenitorul tronului engles, a sosit la Berlin. I-s'a făcut o primire din cele mai cordiale de cătră împăratul Wilhelm și principii de Prusia și Coburg. Alaltăeri dimineța principele a luat parte la dejunul corpului ofițerilor de dragoni ai gardei. Aici împăratul Wilhelm a ridicat un toast pentru Regele Eduard și pentru principele de Galles, care a rēspuns mulțumind. Principele s'a dus apoi la mausoleul dela Potsdam, unde a depus mai multe corône. Împăratul a numit pe principe șef al regimentului 8 de cuirasieri.

Pacificarea Filipinelor.

„New-york Herald” dîce, că insulele Filipine nu sunt încă pacificate. Forțele armate ale rēscuștilor cresc mereu și nu de mult au atacat lângă Manila un tren militar. În insula Luzon rēscuștii sunt érași în putere. Decă guvernul american ține să continue politica ocupațiunei, trebuie să trimită în insule armată mult mai numărôsă.

Albanesti.

Șefii Albanesilor se vor întruni în curînd într'unul din orașele Italiei, de unde vor adresa Sultanului un ultimatum, cerînd pentru Albania administrație autonomă. Ei amenință cu proclamarea independenței Albaniei, decă Sultanul le va

refusa cererea. Prințul *Castriota* va lansa o proclamație către Albanesi în care îi va invita să scuture jugul școlilor străine și să înființeze în Albania școle naționale.

Burii. Lui „*Petit Bleu*“ din Bruxella i-se vestese din Africa-de-Sud, că *Burii* au secerat acum în urmă mai multe victorii mari. Ei au luat dela Englesi 18 caré cu privisiuni, 17 tunuri, mai multe trenuri și 700,000 funți sterlingi bani gata. — O telegramă a lui Kitchener confirmă scirea, că generalul bur *Ben Viljoen* a fost prins, fapt care va influența deprimător (?) asupra Burilor, cari luptă spre nord de calea ferată.

Serată literară-musicală în Blășiū.

Blășiū, 27 Ian. n. 1902.

— Fine. —

Osămintele episcopului I. M. Clain zac în orașul etern, în Roma cea străbună, dăr spiritul său planază și acuma asupra noastră. Ideile sale jau fost transmise dela urmaș la urmaș ca o sfântă ereditate. Amintirea lui a rămas din generație în generație scumpă pentru noi și tot așa va rămâne scumpă și pentru viitor.

Și ca semn de recunoștință — pe cum aflăm cu plăcere din „Cuvântul festiv“ al d-lui Păcurariu. — Societatea teologilor noștri a luat hotărîrea laudabilă de-a crea un fond pentru ridicarea unui monument acestui aprig luptător al bisericii și nemului nostru.

Vorbitorul rógă pe cei prezenți, ca să popularizeze în cercuri cât mai largi ideea aceasta.

Caracterizarea frumoasă a episcopului Clain și ideea unui monument, — etă fondul vorbirei însuflețite și însuflețitoare a d-lui Păcurariu, care sfârșese între sgomotoase aplause, dând expresiune speranței, că ideea concepută de societatea teologilor va fi sprijinită de toți Români.

Fără îndoială vor fi unii, cari vor privi în colorii pesimiste ideea acesta măreță și vor dubita în posibilitatea realizării ei: o vor considera numai ca o pie dorință a unei societăți compusă din nise tineri înflăcărați. Nouă însă ne place a crede, că majoritatea va întâmpina cu aceeași sfințenie și dragoste ideea teologilor, cu care aceștia au conceput-o. Vrem a crede, că arhierii noștri, preoțimea noastră și inteligența noastră cu drag vor contribui, după putință și împrejurări, la sprijinirea planului tinerilor înflăcărați, și decă nu va lipsi dragostea isvorită din amintirea marelui nostru arhieru, nu va lipsi nici puțința de a duce în deplinire ideea. Inceputul deja ne apare ca un bun augur. Basa deja e făcută prin suma încassată cu prilejul acestei serate. Dumneșeu să ajute!

În cadrele programului s'au mai produs *Nicolae Ticăciu*, teol. an. III, care a declamat frumos și cu simț frumoasă poezie „Pașa Hassan“ de iubitul nostru poet George Coșbuc; apoi *I. Tătar*, teol. an. III, a predat un monolog hazliu prelucrat după un monolog ungureș și după altul românesc; predarea a fost succésă deplin și a stîrnit câte-va clipe vesele în toți ascultătorii, cari l'au aplaudat îndelungat; în sfîrșit *Ștefan Velțian*, teol. an. II, a cetit o poezie a sa intitulată: „Pribeagul“, scrisă în genul lui Coșbuc; era însă mai nimerit, decă ar fi cetit-o prin altul.

Părțile cele mai frumoșe din programa seratei au fost însă fără îndoială corurile conduse cu multă dibăcie de simpativul tîner *Aurel Popovici*, teol. an. III. S'au executat „Marșul economilor“ de C. G. Porumbescu, „Răsunetul Ardealului“ de I. Vidu et A. Popovici, „Ciasul rău“ de I. Vorobchievici și „Pajura dublă“ de F. Wagner. Aceste piese de cor ne-au convins, că d-l Popovici și-a instruit corul cu multă sîrguință și pricepere. În „Ciasul rău“ s'a observat o mică disonanță, i „Pajura dublă“ și „Răsunetul Ardealului“ au plăcut atât de mult, încât au fost bisate. În acesta din urmă solo

a fost cântat de d-l Aurel Popovici, cu o voce bine cultivată. D-sa s'a achitat admirabil de rolul său greu, greu mai virtos, căci trebuia de-odată să și cante și să și conducă corul. Dibăcia d-lui Popovici s'a arătat mai ales în solo de violină „Il trovatore“ de Verdi, acompaniat la pian de distinsul nostru profesor de musică d-l *Iacob Mureșianu*. D-l Popovici mănuează arcușul cu ușurință, cu multă eleganță și cu rar simț: scie să facă artă. Rechemat între aplaudări, ne-a mai delectat și cu 2 piese populare.

În sfîrșit observ, că era mai potrivit, să fi rămas obiceiul „Cuvânt de închidere“ și programa să se fi încheiat cu „Pajura dublă“, atât de admirabilă și ca concepție și ca execuție, ca ast-fel să părăsim sala în sunetul minunatului marș al neuitatului Wagner.

Încă odată o spunem cu plăcere, că serata literară-musicală dela 26 Ian. a succés pe deplin, atât în privința morală, cât și materială și a făcut numai onore d-lor teologi, cari s'au produs.

Correspondentul.

SCIRILE DILEI.

15 (28) Ianuarie.

Alegerea din Deșiū promite a fi foarte agitată. Independenții vor sprijini candidatura lui Hentaller și spre acest scop vor merge la Deșiū mai mulți din corifeii partidului. Candidatul guvernului va fi probabil Daniel Ernő, fost ministru al comerțului, care în cas decă va fi ales, va renunța la vară în favorul fiului său, care până atunci va deveni majoren.

Școli de stat între Ruteni. Ministrul Wlassics a hotărît înființarea a 22 de școli de stat în comitatul Ung, locuit în mare parte de Ruteni.

Jidovii din România au umplut Europa de lamentații, că proiectul de lege asupra poliției rurale îi nedreptătesce. Un corespondent perciunat al diarelor străine anticipase chiar, că în urma intervenției puterilor străine, ministrul Aurelian, și-ar fi revocat proiectul. Din toate acestea nimic nu este adevărat, din contră paragraful care spunea, că *străinilor* nu le este permis a deschide cafenele, rachierii, brutării la țără, s'a modificat punându-se expres, în loc de străinilor cuvântul „*Jidovilor*“.

Vicenție Selagian preot pensionar în Timișóra Fabric a repausat Sâmbăta trecută în etate de 67 ani. Selagianu, care fusese mai nainte și profesor la teologia din Arad, era un mare cultivator al științelor naturale și a luat parte la mai multe congrese științifice din Germania. În două rânduri a fost distins și cu diplome de onore. Îl jelesce vėduva n. Petrovici, cu care a trăit 45 ani în fericită căsătorie, precum și doi fii și o fiică. Ceremonia funebrelă a sėvėrșit-o protopresbiterul Dr. Traian Putici, cu mare asistență Lună la orele 2 p. m.

Un preot jeuit. Părintele Teofil Ardeleanu din Toplița se culcase deja, când cine-va bătu la ferăstră, spunend că parochianul cutare trage de mörte, să vină părintele repede. Când se deschidă ușa, etă însă, că pėtrund în casă patru tãlharii cu fața înegrită cu funingine. Tãlharii au legat pe preot împreună cu menagera și cu o servitoare și astupându-le gura, i-au aruncat într-o cămară, închidend ușa pe ei. Preotul a cunoscut însă pe unul dintre tãlharii pe glas și a doua di denunțand oasul gendarmilor, peste câte-va ore toți au fost prinși. Erau patru parochieni de ai preotului, cu numele: Zosim Ilie, Pascu Dumitru, Pascu Avram și Șerban Nicolae. Ei furaseră suma de 350 fl. și mai multe obiecte.

Patru copii asfixiați. În comuna Gyergyó-Szárhegy s'a dus mai deunădi sėra Ferencz Mihaly, agricultor, cu femeia sa la un vecin în povești. Când s'au întors acasă și-au găsit casa plină de fum și cei patru copii asfixiați. Medicul chemat

în grabă n'a putut constata decăt mörtea. Lângă sobă era o grămadă mare de aschii, în cari probabil, că a cădut o scãnteie și aprindend-se aschiile au ars pe infundate, producend un fum enorm, care a causat mörtea copiilor.

Incendiu pe muntele Athos. Din Salonic se depeșeză cu data de 26 Ianuarie: În nōptea de Joi a izbucnit în mănăstirea St. Paul de pe muntele Athos un incendiu, care a prefăcut mănăstirea în cenușe. Călugării dormiau și n'au putut scăpa, decăt aceia, cari erau în etagiul I și cari s'au lăsat în jos pe funii. Cei din etajele superioare s'au încercat să scape sãrind din înãlțime. Starițul și 9 călugări au ars cu desėvėrșire. Cadavrele lor carbonisate au fost găsite sub ruine. Două-șeci de călugări, cari au sărit pe ferestri sunt grav rãniți, őr alții au primit rãni de arsură. Archiva cu iradelele Sultanului, în cari i-se acordă mănăstirii privilegii, a putut fi salvată.

Conducători — hoți. Pe linia Komárom-Kisbér a căilor ferate se repetau mereu hoțiile de un timp încōce. Acuma s'au descoperit făptuitorii în persoanele conducătorilor: Langmar, Galler, Frey și Karacsonyi, cari au fost arestați.

La cestiunea „cranul lui Petőfi“.

În cei 9 ani, cât am petrecut, strămutat dela Zelau la preparandia de stat din Theresiopol (Szabadka), aveam cunoștință și conveniam adesea sėra în librăria lui Simeon Székely (fost Schäffer) între mulți alții cu fostul econom al orașului, proprietar de casă și vii și fost locotenent la tunari în óstea lui Bem, sub care a făcut prin Ardél tot răboiul civil din 1849, — adecă cu d-l Malakovszky, mort de vre-o 5—6 ani.

Era om fără de familie, în stare bună materială și de un umor excelent. Șciindul-mė Român din părțile Ardealului, îmi povestea adesea cele vėđute și esperiate printre Români, de cari vorbea cu órecare simpatie, apoi episoade din luptele petrecute. Ceilalți, cea mai mare parte profesori dela gimnasiul superior orășenesc, fiind librăria lui Székely sub edificiul gimnasiului, ascultau cu interesare, deóre-ce nici unul nu vėđuse în viețã alți Români, decăt pe mine și 2 juđi la tribunalul din Theresiopol, cari și ađi se află acolo.

Fiind episoade enarate de d-l Malakovszky nu numai interesante, dėronele și prețioșe din punct de vedere istoric, l'am îndemnat să le scrie și publice în fōia d-lui Székely, „*Bácskai Közlöny*“ pare-mi-se.

Acest Malakovszky ni-a enarat odată lupta dela Sighișóra și ne spunea, că Petőfi a umblat și pe la bateria lui și că el l'a îndemnat să se depărteze de lângă baterie, deóre-ce începeau a bate tare glonțele inamicului în ea. S'a dus la depărtare de-o pușcătură și s'a aședat la umbra unui arbore, de unde privia lupta și făcea însemnări. Nu peste mult armata maghiară a început a-se retrage, apoi o luă la fugă, care încãtrău. Fiindu-i bateria demontată total, tunarii parte omoriți, parte rãniți, őr fuga generală, el încã apucă pe cal și fugi în ruptul capului, temenduse a fi prins și impușcat de Ruși ca polon, supus rusesc, ce nu era, dăr se părea a fi după nume.

Acest domn, precum mi-aduc aminte, spunea, că Petőfi, când l'a vėđut el, era în civil și nu în uniformă. N'a putut fi dără acel oficer, la care i-a tăiat capul chirurgul Reichenberger.

Gavril Trifu,
prof ord, prep. în pens.

Concert românesc în Deva.

— Ianuarie 1901.

Îmbucurătorul curent de a-se validată după puțința pe teren cultural social românesc prin arangierea de petreceri, concerte, producțiuni teatrale ș. a. pentru diferite scopuri filantropice românesci, a

aflat ecou și la meseriașii români din Deva.

Corul român gr. or. din Deva a arangiat în sėra de 19 Ianuarie a. c. un concert împreunat cu reprezentațiune teatrală și urmat de dans în sala „Redout“-ei din loc, în favorul bisericii rom. gr. or. de aici. Producțiunea în general a succés foarte bine, public a fost mult și cu deosebire îmbucurător a fost, că inteligența într'un număr considerabil a asistat la producțiune, sprijinind ast-fel și material-minte și moralmente întreprinderea românescă a măestrilor noștri și inspirându-le speranță de succés și pe viitor.

Îți era mai mare dragul să auđi rėsunând spațioșă sală a „Redout“-ei de cântări naționale românesce, ca „Virtutea străbună“ și „Sună buciul de-alarmă“, cântate cu însuflețire de coriști și coriste îmbrăcați în pitorescul costum național, sub conducerea harnicului învățător d-l Atan. Rocsa, care pōte fi mândru de succésul obținut.

Este încontestabil, că d-sa a avut partea leului în arangiere, fiind-că pe lângă instruirea și conducerea corului, d-sa este autorul piesei populare „Zelmira“, ce s'a predat ca punctul prim din program.

Mult haz a produs d-l I. Nicula cu declamarea anecdotei „Șėua și țiganul“ afară de program, și și mai mult cu imitarea „cum își spune Ioniță lecția în școlă“, care a reproduc'o ca recompensă sgomotoșelor aplause, ce l'au rechemat de repetite-ori.

Producțiunea s'a încheiat cu „Călușerul“ jucat de 10 tineri români, între cari un băiat de 7—8 ani cu numele Romul Gerendi a atras asupra sa admirația publicului, jucând alături de d-l învățător ca vataf.

După producțiune, cu o horă mare și frumoșă s'a început jocul, care cu o însuflețire cum numai Românul scie să-și petrecă — a durat până pe la órele 5 dimineța.

În paușă un domn preot a ținut un toast, îmbărbătându-i și încurajându-i în cuvinte frumoșe pe arangeri, ca și pe viitor să mai dea ast-fel de ocașuni plăcute publicului din Deva, să lucre, să învețe, să se cultive și să-și și petrecă românesce și numai românesce.

Ast-fel a decurs concertul corului român din Deva.

Un asistent.

NECROLOG. Subscriși cu inima înfrântă de durere anunță tuturor consăngenilor, amicilor și cunoscuților, cum-că prea iubitul lor: soț, tată, fiu, ginere, vėr și cumnat **Pompeu Grigoriță**, profesor la gimnasiul fundațional gr.-cat. din Nășed, după lungi și grele suferințe a adormit în Domnul, Duminecă, în 26 Ianuarie la 11 și 1/2 óre a. m. în anul al 34 al etății și al 6-lea al preafericitei sale căsătorii. Rămășițele pãmēntesci ale scumpului nostru defunct se vor aședa spre eternul repaus după ritul santei nōștre biserici gr.-cat. Marți, în 28 Ianuarie a. c. la 2 óre p. m. în grădina familiară a so-crilor săi din Rėstosnea. Rugați-vė pentru sufletul lui!

Rėstosnea, în 26 Ian. 1902. Aurora Grigoriță n. Ladó, ca soție; Pompeiu Grigoriță, ca fiu; Macedon Grigoriță și Nastasia Grigoriță, ca părinți; Ioan Ladó și Paraschiva Ladó, ca socrii; Iustina Șuteu, ca mătușă; Vasilie și Elisabeta, ca vėr și verișóra; Dionisiu Simon ca soția; Mariți n. Ladó; Iuliana și Viorică, ca cumnate și cumnate.

ULTIME SCIRI.

Berlin, 25 Ianuarie. „*Kreuzzeitung*“ accentuează caracterul politic al vizitei arhiducelui Francisc Ferdinand la Petersburg. Diarul adaugă, că scopul cel mai principal al vizitei este prelungirea înțelegerei dintre Austro-Ungaria și Rusia privitoare la Balcani.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

A esit de sub tipar și se află de vânzare la administrația fôiei nôtore și la librăria Ciurcu în loc:

Novele de Sienkiewicz: „Natură și viață“, „Sluga veche“ și „Ianco musicantul.“ T aducere de I. C. Panțu; o broșură de 192 pag. Prețul 80 bani + 5 bani porto.

De asemenea se recomandă:

I. C. Panțu: „In plasă“. „La Bață“. „Cale grea“. „La Căde“. „La cărciuma lui Tiriplic.“ **Schite din viața delu țeri.** O broșură de 112 pag. cu prețul 40 bani + 5 bani porto.

I. C. Panțu: „Lu tîrg“, povestire din viața unui cioban. O broșură din 32 pag. cu prețul 16 bani + 3 bani porto.

Recompensele și pedepsele în școala populară, studiu pedagogic de d. Daru, cu nu adaus, 64 pag. format mare. prețul 60 bani, se pôte procura dela Tipografia A. Mureșianu, precum și dela autor și n di librării.

„Călimdarul Plugarului“ pe anul comun 1902.

A apărut și se pôte procura dela Tipografia A. Mureșianu (Brașov) „Călimdarul Plugarului“ pe anul comun 1902.—Anul X.

Acest călimdar, care se estinde pe 9 côle de tipar format 8° mare cuprinde:

In partea calendaristică: Cronologia anului 1902; Regentul anului; Sărbătorile și alte zile schimbătore; calculul sărbătorilor mai mari; Porturile etc. Urměză partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului cu sfaturi pentru plugari și semnele de timp după calendarul de 100 de ani.

Urměză Genealogia domnitorilor; Taxele telegramelor și postelor; Competințe de timbru și taxe; Scala timbrelor; Tîrgurile din Ardeal, Bănat și Țera ungu-rescă în ordine alfabetică și apoi după lună și zi; Tîrgurile din Bucovina; Măsurile metrice etc.

In partea literară se găsesc bucăți alese de cetit: „Ceteata dela Fântănele“; (Uoșul: Teofil Frâncu); „O scrisóre dela Măselim Selo“ (poesie de G. Coșbuc); „Frumósă Irina“ (baladă de St. O. Iosif); „Raze de primăvară“ (poesie de Z. Bărsan-Veturio); „Grăuntele de grâu“ (de contele Lew Tolstoi); „Bătrânul clopotar“ (Idilă de primăvară, de W. Korolenko); „Lăcomia strică omenia“ (Proverbe de Marion); „Două hiene“ (fabulă, de Gavril Bodnariu); „Găsecele Ovreurului“ (anecdotă, de Cărăbuș).

Partea economică: „O ramură de producțiune și avuția națională“; „Faceti pânză în casă“ (ambele de Dr. G. Maior); „Economia“: „Ieruatul vitelor“. — Urměză diferite povețe; lectură distractivă, glume etc.

Călimdarul are în frunte portretul lui *Ge rge Lazar*, cu biografia, (in partea literară.)

Un exemplar „Călimdarul Plugarului“ costă 25 or. (50 bani), plus 5 bani porto postal. *Véndătorilor se dă rabat cuvent.*

Cursu la bursa din Viena

Din 28 Ianuarie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	119.70
Renta de corone ang. 4%	96.75
Impr. căil. fer. ung. in aur 4 1/2%	122.35
Impr. căil. fer. ung. in argint. 4 1/2%	101.30
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	121.25
Bonuri rurale ungare 4%	95.60
Bonuri rurale croate-slavone	94.50
Impr. ung. cu premii	182.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	182.25
Renta de argint austr.	100.85
Renta de hârtie austr.	100.70
Renta de aur austr.	120.50
Losuri din 1860.	145.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară.	16.32
Acții de-ale Băncei ung. de credit	672.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	655.25
Napoleondori.	19.03
Mărci imperiale germane	117.12 1/2
London vista	239.27 1/2
Paris vista	95.30
Rente de corone austr. 4%	97.90
Nota italiene	93.45

Cursul pieței Brașov.

Din 29 Ianuarie n. 1902.

Bancnota rom. Cump.	18.94	Vënd.	18.98
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	18.84
Napoleond'ori. Cump.	19.—	Vënd.	19.04
Galbeni Cump.	11.34	Vënd.	11.40
Ruble Rusesce Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesce Cump.	10.72	Vënd.	—
Seris. fone. Albina 5%	100	Vënd.	101.—

De închiriat

Parterul din casa nr 12 nou 333 v Tîrgul boilor in corn, acomodată de crîșmă, se dă închirie dela 1 a Aprilie 1902.

Deslușii dă avocatul Puscaru, la „Albina“.

COGNAC
CZUBA-DUROZIER & Cia.
 DISTILLERIE FRANÇAISE. PROMONTOR.

Publicațiune.

Imobilele aparținătore moștenirii după Dr. Ferdinand Otroban ce sunt specificate mai jos în mod amănunțit, se vor vinde în 15 Februarie 1902 în cancelaria notarului public reg. Karl Schnell (Brașov, Strada Vămiș Nr. 17—15) prin licitațiune publică, ce se va ține acolo de bună-voie, începënd dela ôrele 9 dimineța.

Imobilele se vor vinde și sub prețul fixat. Moștenitorii însă își rezervă dreptul de a primi sêu refusa ofertul făcut.

Ofertele se pot trimite și înscris până la ôrele 9 a. m. din ziua licitației la notarul reg., care ține licitația, și acestea se vor deschide după terminarea licitației verbale.

Condițiunile amănunțite de licitare se pot vedé și ceti în cancelaria notarului reg. Karl Schnell.

1. Casă de pîtră indusă în cartea funduară din Brașov Nr. 2660, A + 5372 nrii top. și situată în Brașov, str. Spitalului nr. 32 nou (430 vechiū) 13,000
2. Casă de pîtră și grădină indusă în cartea funduară din Brașov nr. 2660 A + 6193, 6194/1, nrii top. și situată în suburbiul Blumena, str. Măestrilor, nr. 19 nou (33 vechiū) . 18,000
3. Casă de pîtră, indusă în cartea funduară din Brașov nr. 2660 A + 5498/1 și 5498/2, nr. top., situată în str. Stlui Ioan nr. 17 nou, (638 vechiū) 40,000
4. Casă de lemn, indusă în cartea funduară din Brașov nr. 2660 A + 3343, 3349, nrii top., situată în suburbiul Scheiu, Podul Crețului, nr. 107 nou (676 vechiū) 2000
5. Villa din Predeal, cu tot mobilierul din ea și cu aranjamentul, indusă în cartea funduară din Brașov, nr. 10,961 A + 25,404/12 nr. top., situată imediat la granița 16,000
6. Casa cu șese apartamente de locuit, cu o mare grădină de pîme, odăile folosite pentru locuința de vară, dimpreună cu mobilierul, indusă în cartea funduară din Bacifalu (Săcele) nr. 598 A + 1659/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665 nrii top., situată în acea comună, nr. casei 446 . 20,000
7. Casa cu patru locuințe și grădină, indusă în cartea funduară din Bacifalu nr. 598 A + 1358, 1359/2, 1360/2, 1361/2, 1362/2, 1363/2 1364/2, 1611 nrii top., nr. casei 445 . 10,000
8. Așa numita „Villa Zona“ din Elepatak cu întreg aranjamentul, cu mobilele din ea, cu partea de drept la băi, la apa minerală, indusă în cartea funduară din Elepatak nr. 3118 A + 1535, 1546/1, 1546/2, 1546/3, 1547, 2744 nr. top. cu măieriste 14,000
9. Casele induse în cartea funduară din Brașov, Nr. 2660 A + 5434 nr. top., și situate Strada Porții nr. 16 și cel vechiū nr. 488, și cea sub A + 5420 nr. top. din strada Spitalului nr. 11 nou și 475 vechiū, amândoué casele la olaltă (tostu Hotel Baroș) 130,000
10. Prima fabrică ung. de petrolu indusă în cartea funduară din Brașov nr. 9852 A + 24801/1, 24801/2, 24801/3, 24801/4, 24801/5, 24801/6, 24801/7, 24801/8, cu edificiile ce se află: fabrica de petrol, cu licența de import de țitei, 2 cazane de transportat țiteiū . . . . . 160,000 (materialul brut se vinde după prețul cumpărării, ér marfa gata după prețul pieții).
11. Un loc de arat indus în cartea funduară din Bacifalu nr. 598 A + 1267 nr. top., situat în așa numită Közép-kövecs . . 200
12. Locurile de arat din cartea funduară Bacifalu nr. 598 A + 1567, 1568, 1569, 1571 nrii top., pe hotarul Timișului . . 500
13. Locul de arat indus în cartea fund Bacifalu sub nr. 598 A + 1580 nr. top., pe hotarul Timișului. 100
14. Imobilele induse în cartea funduară din Bardocz 79, 652, 152 și din Füle 374, 256, 371 și 372 și anume: Int avilanu din Bardocz cu 2 locuințe (Curia) grădină cu pomi și sâmănătură, móră de măcinat cu 2 petri, locuri îngrădite 108 jugere de sâmănat, proprietate comasată cu locuințe, 10 jugere fânațe, 45 jugere pădure (partea numită tilalmas és ravaszlik düllö. In Füle, Stabilimentul vechiū, Usină de fer cu tôte acareturile, qidirile, sesiuni, 240 jugere pădure pe hotarul Dobrota și 474 jugere pădure de fag pe hotarul Csik-Szent-Simon. Tôte la olaltă 64,000
15. Locul de qidire indus în cartea funduară din Apacza nr. 1011 A + 1601/2, 1602/2, 1603/2 . . . . . 800 Vadiu de 10% din prețul imobilelor este a se depune în bani gata sêu în hârtii de valóre, ér la oferte înscris este a se alătura și vadiul. Brașov, 16 Ianuarie 1902.

Moștenitorii réposatului
Dr. Ferdinand Otroban.

A V I S.

Prenumeratiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potú face și retro ori și când dela 1-ma și 15 a fie-carei luni.

Domnii abonati se binevoiască a arăta în deosebii, când voiesc ca espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii ce se abonéză din nou se binevoiască a scrie adresa anunt și se arate și posta ultima.

Administraț. „Gaz. Trans..“

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.

Am onóre a încunoscința On. clienți, că mi-am strămutat Atelierul meu de croitorie bărbătéscă în Sstrada Orfanilor Nr. 7.

Atelierul imi e asortat din nou cu **stofe fine**, calitate superióră, specialitate de **stofe negre fine** pentru costume, **redingote, fracari și jachete.**

Cunoscințele mele speciale în arta croitoriei imi dau posibilitatea de a mulțumi atât în croiala hainelor, cât și în îngrijirea confecțiunilor.

Imi permit deci a ruga pe On. public se binevoescă a mă onora și în viitor cu comande, asigurând de un serviciū prompt și consciințios.

Cu tótă stima

George Bucă,
croitor bărbătesc,

Brașov, Strada Orfanilor Nr. 7.